Agressieprotocol Raad en College

Gemeente Oldambt

Waarom dit protocol
Bestuurders[1] in Oldambt dienen op basis van een zorgvuldige afweging van belangen hun politieke/bestuurlijke keuzes te kunnen maken en deze uit te dragen. Dat is immers de essentie van integer bestuur. 'Weerbaar bestuur' houdt in dat weerstand wordt geboden tegen wijzen van bejegening die deze integriteit zouden kunnen aantasten, in dit kader als 'agressie' aangeduid. Daarom is dit protocol opgesteld.

Melden en registreren
De basis voor weerbaar bestuur wordt gelegd met het bespreken en zo nodig vastleggen van voorvallen die een belemmering zouden kunnen vormen voor het onbelast uitoefenen van de rol van bestuurder. Het is daarbij niet van belang welke vorm (email, fysieke bejegening, uitingen op social media, bedreiging/intimidatie, verspreiding van desinformatie, etc.) deze hebben. Daarom gelden de volgende uitgangspunten:

- Een dergelijk voorval wordt altijd besproken met griffier/gemeentesecretaris[2].
- Bij de beoordeling van het voorval kan het onderscheid tussen gedrag o.b.v. emotie/frustratie en instrumenteel gedrag van belang zijn.
- Indien de betreffende bestuurder en griffier/gemeentesecretaris hiertoe aanleiding zien wordt het voorval in samenspraak met de burgemeester vastgelegd in een Incidenten Register (IR).

Een passende respons
Indien een voorval wordt vastgelegd in het IR wordt in samenspraak tussen betrokken bestuurder, griffier/secretaris en burgemeester bepaald óf en zo ja welke respons op dat moment passend is. Indien een eerste voorval nog geen aanleiding geeft tot een respons kan een tweede voorval waarbij dezelfde 'dader' is betrokken dat wél zijn. Bij de keuze voor een respons speelt niet alleen de aard van het voorval maar zeker ook het 'profiel' van de betreffende persoon een rol. Om tot een zorgvuldige keuze te komen kunnen andere actoren (politie, OM, (buurt)zorg, …) worden betrokken. Voorbeelden (niet uitputtend) zijn:

- Een stopgesprek door de burgemeester (evt. i.a.v. politiefunctionaris)
- Corrigerend gesprek door wijkagent
- Corrigerend gesprek door andere actor (buurtzorg, wijkteam, …)
- Melding bij politie (mogelijk gekoppeld aan bovenstaande)[3]
- Aangifte (NB: door gemeente)
- Toegangsverbod gemeentehuis
- …..

---

[1] In dit protocol worden leden van raad, college alsmede fractieondersteuners als 'bestuurders' aangemerkt.

[2] In dit kader is de griffier het eerste aanspreekpunt voor raadsleden. De gemeentesecretaris is dat voor leden van het college.

[3] Bij melding of aangifte wordt de zogeheten code Veilige Publieke Taak (VPT) opgenomen.

Staan voor elkaar.[4]
Het beschermen van integer bestuur vormt een gezamenlijke verantwoordelijkheid waaraan iedere individuele bestuurder/volksvertegenwoordiger dient bij te dragen. Daarom:

- Wordt het politieke debat gevoerd op de inhoud waarbij enige persoonlijke kwalificatie van collega bestuurders achterwege wordt gelaten.
- Spreekt, indien deze afspraak 'in de hitte van het debat' wordt geschonden, de voorzitter van het betreffende overleg de betrokkene terstond daarop aan. (Hierover kan tevens iets worden opgenomen in het regelement van orde)
- Worden vraagstukken die het wel/niet integer handelen van een bestuurder betreffen terstond met de voorzitter van de raad gedeeld om zo in overleg met betrokkene tot een passende oplossing te komen.
- Wordt iedere wijze van bejegenen door derden die door een bestuurder als grensoverschrijdend wordt ervaren door álle collega bestuurders -gevraagd én ongevraagd- afgekeurd.
- Vormt dit thema een vast agendapunt in het overleg van fractievoorzitters.
- Wordt periodiek met de gehele raad over dit thema gesproken

Fysieke veiligheid
Bij dit onderdeel wordt ervan uitgegaan dat de 'basis' voor de fysieke veiligheid in/om het gemeentehuis afdoende is geregeld. Denk hierbij aan toegangscontrole, toezicht tijdens raads- en commissievergaderingen, alarmering, etc. In aanvulling hierop:

- Bestuurders vervullen hun rol in aanleg op het gemeentehuis en -indien van toepassing/belang- op een specifieke locatie.
- Indien bij een gesprek rekening moet worden gehouden met enige vorm van dwingend/intimiderend gedrag wordt een zorgvuldige keuze gemaakt m.b.t. de te hanteren setting (ruimte, 2 personen, etc.)
- Soms kan -spontaan- een gesprek vanuit de bestuurlijke rol in de openbare ruimte plaatsvinden. Daarbij bewaakt de bestuurder zorgvuldig zijn/haar grens en maakt zo nodig een afspraak het gesprek op een ander tijdstip op het gemeentehuis voort te zetten.
- Het uitoefenen van de bestuurlijke rol wordt hiermee gescheiden van de fysieke privéomgeving.
- Nadere afspraken over omgaan met grensoverschrijdend gedrag van publiek/insprekers tijdens een raads- of commissievergadering worden vastgelegd in het regelement van orde. Uitgangspunt is dat dit niet wordt getolereerd en terstond gecorrigeerd.
- Indien in het kader van een besluitvormingstraject een openbare inspraak-/informatiebijeenkomst wordt belegd, wordt vooraf een analyse van de mogelijke veiligheidsrisico's gemaakt om vervolgens daarop toegesneden maatregelen te treffen.
- Indien daartoe enige aanleiding is, wordt voor bestuurders een zogeheten Veiligheidsscan uitgevoerd door het Centrum voor Criminaliteitspreventie en

[4] De in dit onderdeel opgenomen punten komen in belangrijke mate overeen met de inhoud van Artikel 6: 'Omgangsvormen' van de eerder door de raad vastgestelde gedragscode. Gelet op het belang zijn zij in dit protocol opnieuw benoemd..

Veiligheid (CCV). Daarbij worden persoonlijke risico's in beeld gebracht en wordt advies gegeven m.b.t. het beperken daarvan.
- Op basis van de betreffende resultaten wordt bepaald welke kosten redelijkerwijs voor rekening van de gemeente komen.
- Indien sprake is van acute dreiging worden i.o.m. politie en OM aanvullende beveiligingsmaatregelen getroffen.

Social Media
Social media kunnen voor bestuurders een zinvol middel zijn om inzicht te bieden in de wijze waarop standpunten worden ingenomen en daarmee ook verantwoording af te leggen aan belanghebbenden. Daarbij is wel van belang dat:
- Er een scheiding wordt aangebracht tussen bijdragen die gerelateerd zijn aan de bestuurlijke rol en privézaken waarbij toegang tot de laatste categorie wordt afgeschermd en de toegang wordt beperkt tot personen die hier specifiek toestemming voor hebben gekregen.
- Men uiterst terughoudend is met het aangaan van discussies aangezien de ervaring leert dat deze nogal snel 'ontsporen'.
- Aperte onjuistheden, na melding, bij voorkeur vanuit de -algemene- gemeentelijke account worden gecorrigeerd.

Nazorg/schadeverhaal bij ernstiger incidenten
Indien zich een ernstiger incident heeft voorgedaan waarbij logischerwijze aangifte is gedaan zorgt de burgemeester (of een medewerker die in deze namens hem/haar optreedt) voor een korte lijn met politie/OM waardoor de betrokken bestuurder maximaal op de hoogte wordt gehouden van de stappen die in de betreffende zaak worden gezet. Hij/zij wordt in dit proces tevens vanuit de organisatie ondersteund (juridisch, sociaal-emotioneel, schadeverhaal, …). Daarbij kunnen ook externe partijen (psychosociale zorg, rechtsbijstand, etc.) worden ingeschakeld. De kosten die daarmee gepaard gaan worden door de gemeente gedragen.

Communicatie
Bij elk voorval is het van belang om samen met betrokken bestuurder stil te staan bij de vraag óf en zo ja hoe over de betreffende kwestie wordt gecommuniceerd. Uiteindelijke keuzes worden in samenspraak tussen burgemeester griffier/secretaris en betrokkene gemaakt. Dit betreft zowel de interne communicatie (delen van informatie met fractievoorzitters, de gehele raad, het college, de organisatie) maar ook de externe communicatie. Interne communicatie kan onder meer gericht zijn op preventie. Externe communicatie kan onderdeel zijn van een bredere aanpak waarbij bijvoorbeeld een verklaring vanuit de raad wordt ingezet om te laten zien hoe men als collectief omgaat met grensoverschrijdend gedrag van wat voor aard ook.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 28 januari 2025

De griffier, De voorzitter,

J. van der Meer C.Y. Sikkema